

Informatiekaart Ziekenhuisverplaatste oncologische zorg zelftoediening thuis

Wat is voor een ziekenhuis relevant bij de keuze om een patiënt zelf oncologische medicatie thuis te laten toedienen?

Organisatie

Medicatie is beschikbaar bij de patiënt thuis

- De regiebehandelaar stuurt een recept aan de apotheek.
- De patiënt krijgt medicatie per gecertificeerde vervoerder thuisgestuurd of neemt deze mee na een polibezoek.
- De patiënt krijgt van de apotheker instructie over het bewaren en vervoeren van medicatie.
- Afval van de medicatie verzamelt de patiënt thuis in de hiervoor bestemde container.
- Het ziekenhuis maakt afspraken met de patiënt over retourneren van ongebruikte medicatie.
- De patiënt neemt een volle container mee naar het ziekenhuis of levert deze in bij de apotheek.

De patiënt beschikt over praktische informatie voor zelftoediening thuis

- Het ziekenhuis zorgt dat de patiënt beschikt over informatie over toediening, inschakelen van hulp en contactgegevens.
- De computersystemen zijn ingesteld op zelftoediening thuis.
- Het elektronisch patiëntendossier (epd) is aangepast om zorg te registreren die hoort bij zelftoediening thuis.

Monitoren van de patiënt gebeurt op afstand

- De regiebehandelaar kan op afstand bijhouden of een patiënt bijwerkingen heeft, zoals met een app of videoconsult.
- Als de regiebehandelaar hier aanleiding voor ziet, laat hij bloed prikken bij de patiënt.
- Het lab registreert de uitslag in het epd, waar de regiebehandelaar deze kan zien.
- De regiebehandelaar vertelt de patiënt wanneer deze de volgende toediening kan doen.

Veiligheid

De patiënt is in staat zelf toe te dienen

- De patiënt is in staat de medicatie zelf thuis toe te dienen.
- De patiënt kan communiceren met de behandelaar over de zelftoediening.

Medicatie leent zich voor veilige zelftoediening thuis

- Het ziekenhuis maakt een risico-inventarisatie over wanneer medicatie geschikt is voor zelftoediening.
- Voor zelftoediening komt in aanmerking: injectie onder de huid of in de spier.
- Het ziekenhuis geeft de patiënt instructie hoe om te gaan met calamiteiten met risicovolle medicatie.

Verantwoordelijkheid

De regiebehandelaar is verantwoordelijk voor de behandeling, ook als de patiënt zelf toedient

- De regiebehandelaar beoordeelt, in samenspraak met de patiënt, of zelftoediening geschikt is.
- De regiebehandelaar kiest alleen voor zelftoediening thuis als dit volgens hem op een veilige manier kan.
- De regiebehandelaar legt de beslissing over zelftoediening vast in het elektronisch patiëntendossier.
- De regiebehandelaar zorgt dat de patiënt de consequenties kent van zelftoediening thuis (informed consent).
- De regiebehandelaar is verantwoordelijk voor incidenten rond toediening die hij redelijkerwijs had kunnen voorkomen.

De regiebehandelaar zorgt voor een instructie en achterwacht

- De regiebehandelaar zorgt voor een instructie voor zelftoediening en begeleidt de patiënt zolang dit nodig is.
- De regiebehandelaar begeleidt de patiënt bij voorkeur drie keer bij zelftoediening, als voorzorg voor allergische reacties.
- De regiebehandelaar zorgt dat de patiënt weet welk spoednummer deze belt bij problemen.

De patiënt is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de instructies voor toediening

- De patiënt is alert op reacties op de toediening en vraagt volgens de instructies hulp.
- De patiënt is verantwoordelijk voor fouten in de toediening die hij in redelijkheid had kunnen voorkomen.

Vergoeding

Het ziekenhuis krijgt de geleverde zorg regulier vergoed

- Het ziekenhuis krijgt de geleverde zorg vergoed via de 'dbc-structuur'.
- Doet de regiebehandelaar de eerste toediening(en) in het ziekenhuis, dan krijgt het ziekenhuis deze vergoed.
- Toediening door de patiënt in het ziekenhuis onder toezicht van een behandelaar, krijgt het ziekenhuis vergoed.
- Instructie aan de patiënt over zelftoediening krijgt het ziekenhuis vergoed.
- Niemand krijgt toediening van medicatie vergoed als de patiënt dit zelf thuis doet.
- Het ziekenhuis krijgt de medicatie apart vergoed via de 'add-on prestatie'.

Over deze kaart

Deze kaart is onderdeel van drie kaarten met de informatie die een ziekenhuis nodig heeft bij het kiezen voor een manier om oncologische zorg te verplaatsen naar buiten het ziekenhuis. Deze kaart gaat over de situatie waarin een patiënt de medicatie zelf thuis toedient. Het kan ook gaan om toediening door een mantelzorger. In de kaart hebben we het voor de leesbaarheid alleen over toediening door de patiënt zelf. De regiebehandelaar is hoofdverantwoordelijk voor de behandeling. Wel kan deze taken en verantwoordelijkheden delegeren aan een bevoegde en bekwame zorgverlener. Op de kaart spreken we voor de eenvoud alleen over de regiebehandelaar. Het is aan het ziekenhuis zelf om de vorm van ziekenhuisverplaatste zorg door te rekenen, rekening houdend met inkoop- en verkoopafspraken in de regio en de impact op de maatschappij. De kaarten zijn tot stand gekomen in vier denksessies met deskundigen, onder begeleiding van De ArgumentenFabriek. Wij danken allen voor hun denkwerk.

Informatiekaart Ziekenhuisverplaatste oncologische zorg toediening bij de patiënt thuis

Wat is voor een ziekenhuis relevant bij de keuze om toediening van oncologische medicatie te verplaatsen van het ziekenhuis naar thuis bij de patiënt?

Organisatie

Het ziekenhuis en de wijkverpleging hebben een samenwerkingsovereenkomst

- Ziekenhuis en wijkverpleging leggen in een samenwerkingsovereenkomst taken en verantwoordelijkheden vast.

Medicatie is beschikbaar bij de patiënt thuis

- De regiebehandelaar stuurt een recept aan de apotheek.
- Het ziekenhuis stuurt medicatie per gecertificeerde vervoerder naar de patiënt.
- Afval van medicatie neemt de verpleegkundige mee.
- Het ziekenhuis maakt afspraken met de wijkverpleging over retourneren van ongebruikte medicatie.

In het elektronisch patiëntendossier (epd) is registratie van toediening in de wijk mogelijk

- Systemen om een medicatiekuur te plannen bieden ruimte voor (gedeeltelijke) toediening in de wijk.
- De wijkverpleging registreert de toediening, zoals door toegang te krijgen tot het epd van het ziekenhuis.

Monitoren van de patiënt gebeurt op afstand

- De regiebehandelaar kan op afstand bijhouden of een patiënt bijwerkingen heeft, zoals met een app of videoconsult.
- Als de regiebehandelaar hier aanleiding voor ziet laat hij bloed prikken bij de patiënt.
- Het lab registreert de uitslag in het epd, waar de regiebehandelaar deze kan zien.

De regiebehandelaar is verantwoordelijk voor de behandeling, ook als de wijkverpleging medicatie toedient

- De regiebehandelaar beoordeelt, in samenspraak met de patiënt, of thuistoediening geschikt is.
- De regiebehandelaar zorgt dat de patiënt de consequenties kent van thuistoediening (informed consent).
- De regiebehandelaar legt de beslissing over thuistoediening vast in het epd.
- De regiebehandelaar zorgt voor een goede overdracht aan de wijkverpleging.

De verpleegkundige is verantwoordelijk voor het goed uitvoeren van de toediening

- De verpleegkundige is verantwoordelijk voor de juiste toediening van de medicatie.
- De verpleegkundige is verantwoordelijk voor eventueel benodigde voor- en nazorg rond de toediening.
- De verpleegkundige is alert op reacties op de toediening en vraagt zo nodig hulp van het ziekenhuis.

Veiligheid

De verpleegkundige die medicatie toedient is bekwaam en bevoegd

- Het ziekenhuis maakt een risico-inventarisatie over wie bekwaam en bevoegd is voor toediening.
- Toediening gebeurt door een bevoegd en bekwaam verpleegkundige van de wijkverpleging.
- De verpleegkundige volgt de voor deze situatie opgestelde toedieningsprotocollen.
- De verpleegkundige controleert of het de juiste medicatie is voor de juiste patiënt, zoals met het vier-ogen-principe.

Medicatie leent zich voor veilige thuistoediening

- Toediening bij de patiënt thuis kan per infuus, of met een injectie onder de huid, in de spier of in de ader.
- Het ziekenhuis maakt een risico-inventarisatie over wanneer medicatie geschikt is voor thuistoediening.

Het ziekenhuis zorgt voor een achterwacht bij problemen rond de toediening

- Het ziekenhuis zorgt dat een bekwame zorgverlener klaarstaat voor advies of hulp bij problemen bij toediening.

Verantwoordelijkheid

Vergoeding

De wijkverpleging krijgt de geleverde zorg vergoed

- De wijkverpleging krijgt de geleverde zorg vergoed, zoals toediening en bijbehorende voor- en nazorg.
- De wijkverpleging krijgt de vergoeding van de zorgverzekeraar, of van het ziekenhuis als dit contractueel is vastgelegd.
- Zorgverzekeraar en wijkverpleging gebruiken op afspraak de prestatiecode voor gespecialiseerde wijkverpleging.

Het ziekenhuis krijgt de geleverde zorg vergoed

- Het ziekenhuis krijgt de organisatie rond thuistoediening vergoed.
- Het ziekenhuis krijgt bereiding en terhandstelling van medicatie door de ziekenhuisapotheker vergoed.
- Het ziekenhuis krijgt hulp of advies van de achterwacht aan de verpleegkundige vergoed.
- Het ziekenhuis krijgt de medicatie apart vergoed via de 'add-on prestatie'.

Voor het ziekenhuis zijn er verschillende manieren om de geleverde zorg vergoed te krijgen

- Het ziekenhuis kan de geleverde zorg regulier vergoed krijgen door te declareren via de 'dbc-structuur'.
- Ziekenhuis en zorgverzekeraar kunnen afspreken thuistoediening te bekostigen via de 'facultatieve prestatie'.

Over deze kaart

Deze kaart is onderdeel van drie kaarten met de informatie die een ziekenhuis nodig heeft bij het kiezen voor een manier om oncologische zorg te verplaatsen naar buiten het ziekenhuis. Deze kaart gaat over de situatie waarin een verpleegkundige de medicatie toedient bij de patiënt thuis. Het gaat om een verpleegkundige die bevoegd en bekwaam is om de medicatie toe te dienen en die werkt voor een (gespecialiseerde) thuiszorgorganisatie. De regiebehandelaar is hoofdverantwoordelijk voor de behandeling. Wel kan deze taken en verantwoordelijkheden delegeren aan een bevoegde en bekwame zorgverlener. Op de kaart spreken we voor de eenvoud alleen over de regiebehandelaar. Het is aan het ziekenhuis zelf om de vorm van ziekenhuisverplaatste zorg door te rekenen, rekening houdend met inkoop- en verkoopafspraken in de regio en de impact op de maatschappij. De kaarten zijn tot stand gekomen in vier denksessies met deskundigen, onder begeleiding van De Argumentenfabriek. Wij danken allen voor hun denkwerk.

Informatiekaart Ziekenhuisverplaatste oncologische zorg toediening in de wijk

Wat is voor een
ziekenhuis relevant bij
de keuze om toediening
van oncologische medicatie
te verplaatsen van het
ziekenhuis naar een
locatie in de wijk?

Organisatie

Toediening gebeurt op een voor de patiënt goed bereikbare locatie in de wijk

- Patiënten krijgen toediening op een locatie in de wijk alleen als het ziekenhuis niet dichtbij is.
- De toediening gebeurt in bijvoorbeeld een verpleeg- of wijkcentrum.

Het ziekenhuis en de wijkverpleging hebben een samenwerkingsovereenkomst

- Ziekenhuis en wijkverpleging leggen in een samenwerkingsovereenkomst taken en verantwoordelijkheden vast.

Medicatie is beschikbaar op de locatie van toediening in de wijk

- De regiebehandelaar stuurt een recept aan de apotheek.
- Het ziekenhuis stuurt medicatie per gecertificeerde vervoerder naar de locatie in de wijk.
- Afval van medicatie verzamelt de wijkverpleging ter plaatse in de hiervoor bestemde container.
- Het ziekenhuis maakt afspraken met de wijkverpleging over retourneren van ongebruikte medicatie.

In het elektronisch patiëntendossier (epd) is registratie van toediening in de wijk mogelijk

- Systemen om een medicatiekuur te plannen bieden ruimte voor (gedeeltelijke) toediening in de wijk.
- De wijkverpleging registreert de toediening, zoals door toegang te krijgen tot het epd van het ziekenhuis.

Monitoren van de patiënt gebeurt op afstand

- De regiebehandelaar kan op afstand bijhouden of een patiënt bijwerkingen heeft, zoals met een app of videoconsult.
- Als de regiebehandelaar hier aanleiding voor ziet laat hij bloed prikken bij de patiënt.
- Het lab registreert de uitslag in het epd, waar de regiebehandelaar deze kan zien.

De regiebehandelaar is verantwoordelijk voor de behandeling, ook als de wijkverpleging medicatie toedient

- De regiebehandelaar beoordeelt, in samenspraak met de patiënt, of toediening in de wijk geschikt is.
- De regiebehandelaar zorgt dat de patiënt de consequenties kent van toediening in de wijk (informed consent).
- De regiebehandelaar legt de beslissing over toediening buiten het ziekenhuis vast in het epd.
- De regiebehandelaar zorgt voor een goede overdracht aan de wijkverpleging.

De verpleegkundige is verantwoordelijk voor het goed uitvoeren van de toediening

- De verpleegkundige is verantwoordelijk voor de juiste toediening van de medicatie.
- De verpleegkundige is verantwoordelijk voor eventueel benodigde voor- en nazorg rond de toediening.
- De verpleegkundige is alert op reacties op de toediening en vraagt zo nodig hulp van het ziekenhuis.

Het ziekenhuis is verantwoordelijk voor een geschikte (bewaar)locatie

- De apotheek is verantwoordelijk voor het veilig bewaren van medicatie, ook op de wijklocatie.
- Het ziekenhuis is ervoor verantwoordelijk dat de locatie geschikt is voor toediening.

Veiligheid

De verpleegkundige die medicatie toedient is bekwaam en bevoegd

- Het ziekenhuis maakt een risico-inventarisatie over wie bekwaam en bevoegd is voor toediening.
- Toediening gebeurt door een bevoegde en bekwame verpleegkundige van de wijkverpleging.
- De verpleegkundige volgt de voor deze situatie opgestelde toedieningsprotocollen.
- De verpleegkundige controleert of het de juiste medicatie is voor de juiste patiënt, zoals met het vier-ogen-principe.

Medicatie leent zich voor veilige toediening in de wijk

- Toediening in de wijk kan per infuus, of met een injectie onder de huid, in de spier of in de ader.
- Het ziekenhuis maakt een risico-inventarisatie over wanneer medicatie geschikt is voor toediening in de wijk.

Het ziekenhuis zorgt voor een achterwacht bij problemen rond de toediening

- Het ziekenhuis zorgt dat een bekwame zorgverlener klaarstaat voor advies of hulp bij problemen bij toediening.

Vergoeding

De wijkverpleging krijgt de geleverde zorg vergoed

- De wijkverpleging krijgt de geleverde zorg vergoed, zoals toediening en bijbehorende voor- en nazorg.
- De wijkverpleging krijgt de vergoeding van de zorgverzekeraar, of van het ziekenhuis als dit contractueel is vastgelegd.
- Zorgverzekeraar en wijkverpleging gebruiken op afspraak de prestatiecode voor gespecialiseerde wijkverpleging.

Het ziekenhuis krijgt de geleverde zorg vergoed

- Het ziekenhuis krijgt de organisatie rond toediening in de wijk vergoed.
- Het ziekenhuis krijgt bereiding en terhandstelling van medicatie door de ziekenhuisapotheker vergoed.
- Het ziekenhuis krijgt hulp of advies van de achterwacht aan de verpleegkundige vergoed.
- Het ziekenhuis krijgt de medicatie apart vergoed via de 'add-on prestatie'.

Voor het ziekenhuis zijn er verschillende manieren om de geleverde zorg vergoed te krijgen

- Het ziekenhuis kan de geleverde zorg regulier vergoed krijgen door te declareren via de 'dbc-structuur'.
- Ziekenhuis en zorgverzekeraar kunnen afspreken thuistoediening te bekostigen via de 'facultatieve prestatie'.

Over deze kaart

Deze kaart is onderdeel van drie kaarten met de informatie die een ziekenhuis nodig heeft bij het kiezen voor een manier om oncologische zorg te verplaatsen naar buiten het ziekenhuis. Deze kaart gaat over de situatie waarin een verpleegkundige de medicatie toedient op een locatie in de buurt van de patiënt, zoals een buurtcentrum of verpleeghuis. Het gaat om een verpleegkundige die bevoegd en bekwaam is om de medicatie toe te dienen en die werkt voor een (gespecialiseerde) thuiszorgorganisatie. De regiebehandelaar is hoofdverantwoordelijk voor de behandeling. Wel kan deze taken en verantwoordelijkheden delegeren aan een bevoegde en bekwame zorgverlener. Op de kaart spreken we voor de eenvoud alleen over de regiebehandelaar. Het is aan het ziekenhuis zelf om de vorm van ziekenhuisverplaatste zorg door te rekenen, rekening houdend met inkoop- en verkoopafspraken in de regio en de impact op de maatschappij. De kaarten zijn tot stand gekomen in vier denksessies met deskundigen, onder begeleiding van De Argumentenfabriek. Wij danken allen voor hun denkwerk.

Bijlage Informatiekaarten ziekenhuisverplaatste oncologische zorg

Wat zijn op belangrijke thema's de verschillen tussen de drie vormen van ziekenhuisverplaatste zorg?		Toediening thuis	Toediening in de wijk	Zelftoediening thuis
Patiënt dient toe	Dient de patiënt zelf toe?	✗	✗	✓
Verpleegkundige dient toe	Dient een verpleegkundige van buiten het ziekenhuis de medicatie toe?	✓	✓	✗
Bij de patiënt thuis	Vindt toediening plaats bij de patiënt thuis?	✓	✗	✓
Op een locatie in de wijk	Vindt toediening plaats op een locatie in de buurt van de patiënt?	✗	✓	✗
Infuus	Kan de toediening per infuus?	✓	✓	✗
Injectie	Kan de toediening per injectie?	✓	✓	✓
Reguliere bekostiging	Kan het ziekenhuis de zorg vergoed krijgen met reguliere bekostiging?	✓	✓	✓
Facultatieve prestatie	Kan het ziekenhuis de zorg vergoed krijgen via een facultatieve prestatie?	✓	✓	✗

Wie werkten mee?

- Alexander Monroe Ziekenhuis
- BSHealth
- Care4HomeCare
- Care Coalition
- Erasmus MC
- Haaglanden Medisch Centrum
- Healthcare Consultancy
- OLVG
- St Antonius Ziekenhuis
- Stichting Jij Speelt de Hoofdrol SONCOS
- Treant
- Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen
- Zilveren Kruis

Meer over de Care Coalition

De Care Coalition is een samenwerkingsverband voor het bevorderen van initiatieven en kennisdeling in de ziekenhuisverplaatste oncologische zorg. De vraag is: Hoe kunnen mensen met kanker thuis de best mogelijke zorg ontvangen? De Care Coalition bundelt expertise over dit thema.

In multidisciplinaire samenstellingen werkt de Care Coalition aan innovatieve zorgmodellen en het opschalen van praktijkvoorbeelden. Zo helpt de Care Coalition ziekenhuizen bij het realiseren van passende zorg.

De Care Coalition biedt op LinkedIn een platform voor het delen van initiatieven. Meer weten of meepraten? Meld je hier aan: [Oncologische zorg: Zelf thuis of in de wijk](#)

Bronnen

Care Coalition
[Ziekenhuisverplaatste zorg, Trends en ontwikkelingen in oncologische zorg thuis](#)
Care Coalition, 2022

Deloitte
[Advancing health through alternative sites of care](#)
Deloitte, 2022

FMS
[SONCOS-normering](#)
Platform Oncologie - SONCOS, 2023

Gupta Strategists
[No place like home the sequel](#)
An analysis of the state of hospital care at home, the impact of pandemics and the outlook - five years later
Gupta Strategists, 2022

McKinsey
[From facility to home: How healthcare could shift by 2025](#)
McKinsey, 2022

National Library of Medicine
[Cost savings of home bortezomib injection in patients with multiple myeloma treated by a combination care in Outpatient Hospital and Hospital care at Home](#)

Home administration of bortezomib in multiple myeloma is cost-effective and is preferred by patients compared with hospital administration: results of a prospective single-center study
National Library of Medicine, 2016

Nederlandse Zorgautoriteit
[Prestatiebeschrijvingbeschikking Facultatieve prestatie Thuisoediening oncolytica en/of immunotherapie](#)

[Registreren en declareren medisch-specialistische medicatietoediening in de thuissituatie](#)
NZA, 2023

Roche en Vintura
[Juiste zorg en juiste plek voor Care@Home, Van succesvolle pilots naar het nieuwe normaal, white paper deel 2](#)
Roche en Vintura, 2020

SiRM
[Thuisoediening oncolytica, verkenning mogelijkheden voor structurele financiering](#)
Strategies in Regulated Markets, 2021

VMSzorg
[Praktijkgids Prospectieve Risico Inventarisatie \(herzien\)](#)